

De Blauwe haarkwal *Cyanea lamarckii* en enkele andere waarnemingen te Koksijde in 2018

Marie-Thérèse Vanhaelen

Bij het begin voor de zomer 2018 op 19, 21 en 22 juni, had er een opvallende zeer verse stranding van de Blauwe haarkwal *Cyanea lamarckii* plaats. Elke dag inspecteerde ik een deel van het traject Koksijde Sint-André tot de grens van Sint-Idesbald met De Panne en telde in die drie dagen in totaal 319 exemplaren, maar er lagen er zeker nog verscheidene tientallen meer.

Het hoogtepunt van de stranding viel op 21 juni, met 275 Blauwe haarkwallen, tussen 4 cm en 12 cm, en slechts 40 Oorkwallen *Aurelia aurita* tussen Mieke Hill en De Panne. Het was zeer lang geleden dat ik een grote stranding van deze soort zag.

Vanaf 1989 tot en met 2010 deed ik jaarlijks zeer veel waarnemingstochten op de stranden van onze Westkust en telde toen onder andere zoveel mogelijk alle soorten aangespoelde kwallen. In mijn notities zocht ik nu de omvangrijkste strandingen op van *Cyanea lamarckii*. In 1991 spoelden er circa 2000 blauwe haarkwallen aan; in 1997 telde ik er ongeveer 1150 en in 2001 zag ik er een 800-tal; de piekperiodes vielen steeds in de late lente (mei – juni). De vroegste waarneming deed ik in 1997, op 18 april.. Sommige jaren zag ik er nog enkele in juli en onder andere één uiterst laat exemplaar vond ik op 3 augustus 1988 te Koksijde. Van mijn verdere notities van 2018 stip ik nog het volgende aan:

- Op 23 juni lagen er een tiental verse eiertrossen van de Zeekat *Sepia officinalis* ten westen van het strandhoofd Ster der Zee; ook Japans bessenwier, *Sargassum muticum* was aangespoeld; ik telde ruim 20 exemplaren (fragmenten van + 30 cm en één van circa 2 meter lang; Van de Smalle zee-eik *Fucus ceranoides* lagen er een tiental;
- Op 18 september zag ik een Paardenanemoon *Actinia equina* op het strandhoofd.
- Op 8 oktober lag er nog een late eiertros *Sepia officinalis* en vond ik één klep van de Paardenmossel *Modiolus modiolus*.
- Op 12 november spoelde een late kompaskwal *Chrysaora hysoscella* aan voor de dijk (centraal Koksijde).
- Ruim twee maanden nadat Aäron Fabrice een spectaculaire stranding van Wijde manteltjes *Aequipecten opercularis* meemaakte te Leffrinkhoeke, Zuydcote en Bray-Dunes (FR) en er een 300-tal kon verzamelen (Fabrice, 2018) spoelden er

op 12 en 13 december ook aan te Koksijde. Zie ook Billiau (2019). (Besluit: als het giet in Bray-dunes, regent het in De Panne en druppelt het in Koksijde). Ik denk bijvoorbeeld aan de eerste grote stranding van Wijde mantels te Bray Dunes (Vanhaelen, 1995) en de eerste levende Wenteltrappen op de Belgische kust (De Panne) (Vanhaelen, 1994). Zelf vond ik er dan 24 zeer verse doubletjes, namelijk 4 levend, 3 met dood dier, 7 met vleesresten en de rest leeg.

- Die dagen lagen er ook een aantal oudere doubletten van de Amerikaanse zwaardschede *Ensis directus* die bezet waren met onder andere Sterpok *Elminius modestus*, Vulkaantjes *Balanus perforatus* en overvloedig Muiltjes *Crepidula fornicata*; één doublet was bezet met byssusdraden en mosseltjes *Mytilus edulis* en er zat ook een levend Golfbrekeranemoontje *Diadumena cincta* op.

Twee carapaxen van de Blauwpootzwemkrab *Liocarcinus depurator* en één van de Fluwelen zwemkrab *Liocarcinus puber* sluiten dit verslag van mijn bijzonderste waarnemingen in 2018 af.

Literatuur

- BILLIAU, R., 2019. Verslag van twee grote strandingen van Wijde mantel (*Aequipecten opercularis*) op het strand van De Panne. De Strandvlo, 39 (2): 58-67.
- FABRICE, A., 2018. Massale stranding van Wijde mantels (*Aequipecten opercularis*) en andere leuke schelpensoorten aan de Franse Noordkust. De Strandvlo, 38 (3): 98-99.
- VANHAELEN, M.-TH., 1994. Wenteltrapje *Epitonium clathrus* (Linnaeus, 1758) levend aangespoeld aan onze Westkust. De Strandvlo, 14 (3): :94-102.
- VANHAELEN, M.-TH.;, 1995. Spectaculaire stranding van verse wijde mantelschelpen *Aequipecten opercularis* (L., 1958) te Bray-Dunes op 21 januari 1995. De Strandvlo, 15 (2-3):-103-107

**Lindegaarde 3
1830 Machelen**